

รายงานพัฒนาการโลก พ.ศ.2536 : การลงทุนด้านสุขภาพและสุขอนามัย (2)

World Development Report 1993 : Investing in Health

■ บพ.หกษ. ชิตาภรณ์
แปลและเรียบเรียง

S นาคราโลกซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาโลกได้ศึกษาและจัดทำรายงานนี้ขึ้น กล่าวกันว่า รายงานนี้มีประโยชน์อย่างมากต่อการใช้เป็นข้อมูล และแนวทางประกอบการกำหนดนโยบายด้านสาธารณสุขของประเทศต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัฒน์ ที่นำเสนอเป็นทสรุปภาพรวมของรายงาน (overview) ตอนที่ 2 (มี 2 ตอน)

การบริการทางคลินิกที่จำเป็น

กิจกรรมในชุดการบริการทางคลินิกที่จำเป็นซึ่งมีค่าต้นทุน-ประสิทธิผลสูงนั้นย่อมมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นทางสุขภาพและเศรษฐกิจของประเทศ แต่อย่างน้อยที่สุด กิจกรรมบริการในชุดนี้ควรประกอบด้วย 5 กลุ่มของกิจกรรม ซึ่งจะสามารถลดภาระจากการเกิดโรคได้อย่างมาก คือ

- การบริการเพื่อการดูแลเกี่ยวกับการคลอด (ก่อนคลอด ขณะคลอด และหลังคลอด) กิจกรรมกลุ่มนี้ หากทำได้อย่างดีจะสามารถป้องกันการตายในประเทศกำลังพัฒนาลงได้เกือบครึ่งล้านคนต่อปี
- การบริการวางแผนครอบครัว การทำให้ประชาขนเข้าถึงบริการนี้ได้มากขึ้นอาจช่วยเด็กมากถึง 850,000 คน ลดพันจากการตายในแต่ละปี และทำให้มารดาลดตายได้ถึงปีละ 1 แสนคน
- การควบคุมวัณโรคโดยผ่านการรักษาพยาบาล จะสามารถเอาชนะโรคซึ่งคร่าชีวิตมนุษย์มากกว่า 2 ล้านคนต่อปี ซึ่งโรคนี้ทำให้เกิดการตายเป็นอันดับสูงในกลุ่มผู้ใหญ่
- การควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทุก ๆ ปีจะมีผู้ป่วยใหม่ 250 ล้านคน ซึ่งโรคเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหา และต้องถึงแก่ชีวิตปีละไม่น้อย

● การดูแลรักษาโรครายที่พนบ่อຍ ๆ ในเด็กได้แก่ โรคอุจจาระร่วง โรคติดเชื้อเฉียบพลันของระบบทางเดินหายใจ โรคหัด ไข้มาลาเรีย และปัญหาทุพโภชนาการ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ได้คร่าชีวิตเด็กไปปีละเกือบ 7 ล้านคน

กิจกรรมบริการทางคลินิกที่จำเป็นเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่มีค่าต้นทุน-ประสิทธิผลสูง โดยส่วนใหญ่จะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 50 เหรียญสหรัฐต่อ 1 หน่วย DALY

ชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นอาจรวมถึงการรักษาโรคติดเชื้อเล็กน้อยบางชนิด และการรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินโดยต้องคำนึงถึงข้อดี ความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่ การให้การดูแลรักษาผู้ป่วยฉุกเฉินนั้นอาจรวมไปถึงการรักษากระดูกหัก และการผ่าตัดใส่ติ่งอักเสบ ส่วนรับ养ประเทศที่มีทรัพยากรมากก็อาจกำหนดบริการทางคลินิกที่จำเป็น ให้รวมไปถึงการดูแลรักษาประเทศอื่นด้วยก็ได้ ซึ่งอาจรวมไปถึงการรักษาโรคไม่ติดต่อที่พนบ่อຍ บางชนิด เช่น การรักษาโรคหัวใจโดยการให้ยาแอลไฟริน และยาลดความดันโลหิตซึ่งเสียค่าใช้จ่ายต่ำ การตรวจรักษาแนะนำเริงปากมดลูก การรักษาโรคจิตบางชนิดด้วยยา และการผ่าตัดลอกต้อกระจก เป็นต้น

สำหรับบริการด้านสุขภาพหลายชนิดที่มีค่าต้นทุน-ประสิทธิผลต่ำ รู้ว่าจำเป็นต้องพิจารณาแยกบริการเหล่านี้ออกจากชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นในประเทศที่มีรายได้ต่ำบริการเหล่านี้ได้แก่การผ่าตัดหัวใจ การรักษาแนะนำเริงปอด ตับ และกระเพาะอาหาร (นอกเหนือจากการบำบัดอาการปวด) การรักษาการติดเชื้อเอชดีด้วยยาค้างเพง การบินบาลวิกฤตสำหรับทางที่คลอดก่อนกำหนดเป็นเวลานาน ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ดูดีรวมที่ໄ้ังบประมาณไปในเรื่องของการรักษาพยาบาลพวกรนี้ ในขณะที่การจัดบริการ

พื้นฐานสำหรับผู้ยากไร้ รู้ว่ายังไม่สามารถอุดหนุนให้ดำเนินการได้อย่างเพียงพอ

การยอมรับและกำหนดชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็น จะทำให้เกิดผลกระทบในทางบวกอย่างมาก ต่อสุขภาพของประชาชนในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ถ้าร้อยละ 80 ของประชากรได้รับบริการเหล่านี้ จะมีผลยับยั้งภาวะจากการเกิดโรคลงได้ร้อยละ 24 ในประเทศที่มีรายได้ต่ำ และยังยังได้ร้อยละ 11 ใน

ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ผลกระทบที่ได้รับจากการใช้ชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นมีเป็น 2 เท่าของผลที่ได้รับจากการด้านสาธารณสุข ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งหากรวมบริการทั้ง 2 อย่างเข้าด้วยกัน จะส่งผลกระทบมากขึ้นถึงร้อยละ 32 ในประเทศที่มีรายได้ต่ำ และร้อยละ 15 ในประเทศที่มีรายได้ปานกลาง การลดลงของโรคเหล่านี้เมื่อเทียบในเรื่องการเพิ่มน้อยของ DALYs จะเท่ากับการช่วยชีวิตของเด็กมากกว่า 9 ล้านคนต่อปีที่เดียว

การปรับงบประมาณไปสู่การจัดกิจกรรมทางสาธารณสุขและชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นเพื่อประชากรในประเทศกำลังพัฒนาอย่างน้อยร้อยละ 80 จะมีค่าเท่ากับการช่วยชีวิตเด็กให้ลดตายได้มากกว่าปีละ 9 ล้านคน

ค่าใช้จ่ายสำหรับชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็น

สถานบริการสาธารณสุขที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการจัดชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นคือ โรงพยาบาลอ่าเภอ การให้บริการในระดับล่างเบนนี้ จะสามารถคงราคาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้ ในประเทศยากจนค่าใช้จ่ายจะตกประมาณ 8 เหรียญสหรัฐต่อคนต่อปี ส่วนประเทศที่มีรายได้ปานกลางจะตกประมาณ 15 เหรียญสหรัฐ ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นผลมาจากการสร้างประชานากร สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ แล้วค่าจ้างแรงงานในแต่ละประเทศที่ต่างกัน บริการนี้เมื่อรวมกับกิจกรรมสาธารณสุขที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้นเป็น 12 เหรียญสหรัฐ

ต่อคุณต่อปีในประเทศไทยที่ยากจน และเป็น 22 เหรียญ สหรัฐในประเทศไทยที่มีรายได้ปานกลาง

การยอมรับอาชุดกิจกรรมด้านสาธารณสุขที่จำเป็นมาใช้ในประเทศไทยกำลังพัฒนาจะต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขเป็น 4 เท่า คือจาก 5,000 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปีในปัจจุบันเป็น 20,000 ล้านเหรียญ และต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายสำหรับชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นจาก 20,000 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปีเป็น 40,000 ล้านเหรียญสหรัฐ ปัจจุบันในประเทศไทยที่ยากจนที่สุด รัฐบาลจ่ายเงินเพื่อสุขภาพของประชาชน ประมาณ 6 เหรียญสหรัฐ ต่อคุณต่อปี โดยมีค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพทั้งหมดประมาณ 14 เหรียญ สหรัฐต่อคุณต่อปี ในประเทศไทยเหล่านี้ ถ้าจะจ่ายเพื่อการจัดชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็น รัฐบาลจะต้องจัดสรรงบประมาณเพิ่ม หรือไม่ก็ขอกองบประมาณจากองค์กรต่าง ๆ และขอเก็บจากผู้ป่วยบางส่วน รวมทั้งต้องปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณด้านสุขภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้วย ในประเทศไทยที่มีรายได้ปานกลาง ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเฉลี่ย 62 เหรียญสหรัฐต่อคุณต่อปี ดังนั้นค่าใช้จ่ายเพื่อกิจกรรมด้านสาธารณสุขและเพื่อชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่อหัว 22 เหรียญสหรัฐ จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ ถ้ามีจุดนารมณ์ทางการเมืองที่ชัดเจนในการที่จะเปลี่ยนแปลงการใช้ทรัพยากรให้เหมาะสม โดยปรับถ่ายงบประมาณสำหรับกิจกรรมที่มีค่าดันทุน-ประสิทธิผลต่ำไปใช้กับชุดกิจกรรมสาธารณสุขและชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นแทนซึ่งการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ในนี้ ไม่มีทางสำเร็จได้ในเวลาข้าวข้ามคืน แต่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเริ่มต้นและดำเนินการให้สำเร็จในห้วงระยะเวลาที่สั้นที่สุด เพื่อที่จะเป็นไปได้ ก่อนที่กู้มูลประโภชน์และความเสี่ยงของระบบอมาตยาธิปไตยจะเข้าทำลายและขัดขวางการปฏิรูปอันสำคัญนี้

ปัญหาสำคัญในการกำหนดชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นก็คือ รัฐบาลมีงบประมาณจะสนับสนุนได้มากน้อยเพียงใด จะจ่ายให้ทุกคนได้หรือไม่ หรือรัฐจะจ่ายให้เฉพาะคนยากจน ปัญหาใหญ่ของรัฐบาลในการจัดสรรงบประมาณโดยทั่วไปก็คือ ผู้ที่ร่วมจะได้รับผลทั้ง ๆ ที่คนกลุ่มนี้มีความสามารถที่จะจ่ายเพื่อซื้อบริการได้ ดังนั้นเงินส่วนที่เหลือก็จะมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอสำหรับคนยากจนซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่

นโยบายที่ให้คุณมีมากจ่ายมาก คนมีน้อยจ่ายน้อย ซึ่งดูจะเป็นนโยบายที่สร้างความเท่าเทียมในสังคมได้ดี จึงยังมีจุดด้อยอยู่ ป้อยครั้งที่การกำหนดนโยบายโดยแยกผู้ที่ร่วมจะ และผู้ที่มีรายได้ปานกลางออกไปจากบริการของรัฐ ทำให้เกิดผลเสียโดยงบประมาณสนับสนุนงานเหล่านี้ จะได้น้อยลงไปด้วย ปัญหาค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นและปัญหาของการเข้าถึงการประกันสุขภาพของกลุ่มนี้มีความเสี่ยงสูงจะมีผลกระทบต่อระบบการเงินภาคเอกชน ด้วยเหตุเหล่านี้ รัฐบาลของประเทศไทย สามารถคงค่าการ

OECD (Organization for Economics Cooperation and Development) ส่วนใหญ่จึงเลือกใช้วิธีจัดชุดบริการทางคลินิกที่จำเป็นให้กับประชาชนทุกคน

สำหรับในประเทศไทยที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายต่อ กิจกรรมด้านสาธารณสุขน้อยกว่าค่าใช้จ่ายในการจัดบริการทางคลินิกที่จำเป็น ควรมีการจัดโครงสร้างสำหรับกลุ่มเป้าหมายด้วย หากประชาชนกลุ่มนี้ร่วมจะไม่ไปใช้บริการของรัฐโดยไปใช้บริการภาคเอกชนด้วยเหตุผลที่ว่ามีคุณภาพสูงกว่า และได้รับความสะดวกมากกว่า การตั้งกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดบริการเฉพาะก็ง่ายขึ้น การใช้รูปแบบบริการที่ชุมชนจัดการการเงินเพื่อเลี้ยงด้วย (Community-financing schemes) ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มคุณภาพการดูแลรักษาโดยค่าบริการที่เก็บไว้ใช้ได้ลงที่สถานีอนามัยในพื้นที่จะช่วยให้การจัดบริการเป็นไปแบบยั่งยืนได้

เนื่องจากที่หลายประเทศในอัฟริกาประสบความลำบากด้วยรูปแบบนี้ ซึ่งเป็นผลลัพธ์หนึ่งของโครงการ Bamako Initiative ที่สนับสนุนโดย UNICEF และองค์กรอนามัยโลกอย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ที่ได้รับจะถูกจัดทำให้เป็นมาตรฐานและแสดงให้เห็นว่าการใช้ระบบที่ให้ผู้ใช้บริการเสียค่าบริการ (user fees) ในระดับต่างๆ ที่ไม่กระทบกระเทือนต่อคนจนเข่นนี้ จะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพบริการ เนื่องจากมีรายได้คงคลัน เป็นต้น ซึ่งดีกว่าการปรับระดับค่าบริการให้สูงขึ้นพร้อมๆ กันทั่วประเทศ

การปฏิรูประบบ สาธารณสุข : สิ่งเสริม ความหลากหลายและ การแบ่งชั้น

การจะจัดให้มีบริการขั้นพื้นฐานทางด้านสาธารณสุขและบริการทางคลินิกที่จำเป็น โดยระบบสาธารณสุขส่วนที่เหลือสามารถเพียงตนเองทางการเงินได้นั้น จะต้องปฏิรูประบบสาธารณสุขกันอย่างแน่นหนา แต่ต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณใหม่ เพียงแต่ลดหรือเลิกการใช้จ่ายสำหรับบริการทางคลินิกที่มีลักษณะของการตัดสินใจด้วยตนเอง รัฐบาลจะสามารถจัดบริการที่มีค่าต้นทุน-ประสิทธิผลสูงให้แก่ผู้ยากไร้ได้ วิธีการหนึ่งก็คือ มีการเก็บเงินจากผู้ที่มีฐานะดี ซึ่งมาใช้บริการจากโรงพยาบาลของรัฐ ในประเทศไทยเช่นเดียวกัน แต่ต้องมีการปรับเปลี่ยนทั้งพัฒนาภูมิภาคและระบบบริหารจัดการเพื่อจัดเก็บค่าใช้บริการให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

การส่งเสริมให้มีการประกันที่มีระบบการเงินเป็นของตนเอง เป็นการลดภาระที่รัฐบาลจะต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อสนับสนุนกลุ่มผู้มีฐานะร่ำรวยซึ่งเป็นความไม่เท่าเทียมกันลงได้ โดยรัฐสามารถนำเงินไปจัดทำโครงการสำคัญด้านสาธารณสุขและจัดบริการทางคลินิกที่จำเป็นได้ การอุดหนุนในรูปของการยกเว้น

ภาษีเพื่อช่วยการประกันของภาคเอกชนของประเทศ อัฟริกาได้มีมูลค่าเท่ากันหนึ่งในห้าของค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพของรัฐบาลในประเทศในที่ปัจจุบันได้มีการจ่ายเงินอุดหนุนสำหรับระบบการประกันทางสังคมรวมถึงการยกเว้นภาษี การจ่ายเงินโดยตรงเพื่อช่วยเหลือการขาดทุนของกองทุนเงินประกันสังคมและสุขภาพ และการให้เงินของรัฐบาลสำหรับช่วยเหลือเงินเดือนของลูกจ้าง การอุดหนุนเหล่านี้ให้ประโยชน์ต่อผู้ที่มีโอกาสดีในสังคมเท่านั้น ซึ่งจำเป็นจะต้องลดและเลิกต่อไป

การปฏิรูประบบสาธารณสุขควรจะทำได้โดยการปรับการใช้จ่ายด้านสุขภาพของรัฐบาลจากการจัดหา การจ้างบุคลากรประจำผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือและสถานบริการระดับสูงที่อยู่บนส่วนยอดของระบบสาธารณสุขลงมาอย่างฐานะชั้นนำ จึงต้องได้แก่ สถานบริการระดับชุมชนและสถานีอนามัยต่างๆ โดยปกติแล้วมีกิจกรรมบริการทางคลินิกที่มีค่าต้นทุน-ประสิทธิผลสูงเพียงไม่กี่

ชนิดที่ต้องทำในโรงพยาบาลที่ทันสมัย หรือทำโดยแพทย์ผู้ชำนาญเฉพาะโรค การให้บริการต่างๆ ที่อยู่ในชุดบริการทางคลินิกขั้นพื้นฐานที่เสนอในรายงานนี้ล้วนสามารถดำเนินการในระดับสถานีอนามัยและโรงพยาบาลชุมชนได้ทั้งสิ้น สถานบริการติดภูมิทั่วๆ นั้นเป็นตัวคูดชับเอาทรัพยากรของรัฐอย่างมาก สถานการณ์นี้ยังคงร้ายหนักขึ้นเมื่อการช่วยเหลือจากต่างประเทศได้มุ่งไปในกิจกรรมเหล่านี้ด้วย เมื่อปี พ.ศ.2523 (1980) ประเทศไทยได้พยายามแก้ไข ปัญหากรณีทรัพยากรได้ไปกระจุกอยู่ที่สถานบริการระดับสูงมากโดยจำกัดการใช้จ่ายของโรงพยาบาลลงเหลือร้อยละ 40 ของงบประมาณกระทรวงสาธารณสุขทั้งหมด ซึ่งสัดส่วนนี้ถือว่าเป็นระดับที่ต่ำกว่าระดับเฉลี่ยในประเทศไทยที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย

รัฐบาลจะต้องให้นโยบายที่ได้ผลในการอุดหนุนงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมที่สูงของต่อการบริการ

การรักษา หรือจัด
บริการแบบใหม่ ๆ ล้วน
เพิ่มประสิทธิภาพขึ้น
ได้ทั้งสิ้น เช่น ผู้ป่วยต้องรีบ
ที่เป็นผู้ป่วยใน อาจปรับเป็น
ต้องรีบผู้ป่วยนอก เป็นต้น

ระดับต้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพยาบาลและผลิตภัณฑ์รวมทั้งสนับสนุนการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาการสาธารณสุขนโยบายสาธารณะ และการบริหารบุคลากรฝ่ายจัดการ ในเวลาเดียวกันรัฐบาลควรต้องจำกัดหรือยกเลิกการสนับสนุนการฝึกอบรมผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง การที่รัฐบาลเพิ่มการสนับสนุนในเรื่องระบบข้อมูลข่าวสารสาธารณะและการวิจัยปฏิบัติการ (operation research) จะช่วยให้นำนโยบายในด้านสุขภาพได้ ประมาณการในเรื่องภาระจากการเจ็บป่วยในประเทศ (national burden of disease) ตามแนวทางของวิธีการศึกษาภาระจากการเจ็บป่วยในระดับโลก (global burden of disease methodology) ที่ใช้ในรายงานฉบับนี้ และข้อมูลข่าวสารในเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีค่าตันทุน-ประสิทธิผลสูงจะช่วยให้รัฐบาลสามารถกำหนดลำดับความสำคัญของงานสาธารณะได้เหมาะสมขึ้น

ในประเทศไทยกำลังพัฒนาทุกประเทศจำเป็นต้องแก้ไขความไม่รับประสิทธิภาพในโครงการภาระพยาบาลและการจัดบริการของสถานบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะส่วนที่เป็นของรัฐ สถานบริการย่อมมีการดำเนินการที่อ่อนแอบเนื่องจากขาดยา บัญหาการขนส่ง และการนำรุ่นรักษา โรงพยาบาลรับคนไข้ไว้รักษานานเกินความจำเป็นและมีการบริหารจัดการไม่ดีประเทศไทยต่าง ๆ ใช้จ่ายเงินมากเกินไปสำหรับชื้อยาที่ด้อยประสิทธิภาพ อีกทั้งยังกับสวัสดิบุทางอย่างถูกใจไม่หยิบหรือปล่อยให้เสื่อมสภาพในคลังและโรงพยาบาล

ในระยะสั้น การปฏิรูปในเรื่องของการให้ยาจะก่อให้เกิดผลดีอย่างมากในด้านประสิทธิภาพ รัฐบาลที่ดำเนินการให้มีระบบการแข่งขันในการจัดหายาจะสามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ถึงร้อยละ 40 ถึง 60 รัฐบาลสามารถพัฒนาบัญชียาจำเป็น (essential drugs) ซึ่งประกอบด้วยยาตราชูกัจานวนไม่น้อยที่จำเป็นสำหรับบัญหาทางสุขภาพสำคัญ ๆ ของประชากรส่วนใหญ่ หลายประเทศมีรายการยาบินิดนี้ แต่มีบางประเทศเท่านั้นที่สามารถให้บัญชียาที่อย่างได้ผลในการเลือกและจัดหายาสำหรับภาครัฐ วิธีการรักษาและจัดบริการแบบใหม่ ๆ ล้วนเพิ่ม

ประสิทธิภาพขึ้นได้ทั้งสิ้น เช่น ผู้ป่วยศัลยกรรมที่เป็นผู้ป่วยในอาจปรับเปลี่ยนให้เป็นศัลยกรรมผู้ป่วยนอกได้ผลก็จะสามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้มาก

ในระยะยาว การกระจายอำนาจออกไปจากส่วนกลางจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพเมื่อระดับล่างของระบบสาธารณสุขแห่งชาติมีขีดความสามารถสามารถพอด赳าร และสามารถรับการตรวจสอบ (accountability) ได้ในบางประเทศ (เช่น นอร์เวย์และกา拿ดา) ได้มอบหมายอำนาจความรับผิดชอบด้านบริหารจัดการลงไปสู่ระดับจังหวัดและอำเภอ ประเทศไทยเช่น ๆ เช่น จิลและไปแลนด์ ก็กระจายอำนาจและทรัพยากรลงไปยังหน่วยงานระดับห้องถีน ประสบการณ์ของประเทศไทยเหล่านี้ยืนยันถึงผลสำเร็จที่เกิดขึ้นได้ แต่ด้วยการกระจายอำนาจเป็นไปอย่างช้าๆ เวลาและขาดการวางแผนที่ดี (เชิงบางครั้งอาจเกิดจากแรงกดดันทางการเมือง) ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาใหม่ขึ้นมาอีกได้

การเพิ่มพากเพียรในการจัดบริการทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริการทางคลินิกที่จำเป็นและในเรื่องการรักษาที่สำคัญแต่ใช้น้อย (discretionary) อาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพได้ บริการรักษาพยาบาลของภาคเอกชนสามารถรับใช้กลุ่มคนส่วนใหญ่ที่อยู่กลุ่มในประเทศไทยที่กำลังพัฒนาและสามารถให้บริการที่มีคุณภาพสูงโดยที่ไม่ต้องมีการรอคิวยานและไม่มีบัญหาของการขาดวัสดุอุปกรณ์ซึ่งเป็นเรื่องพบได้เสมอในสถานบริการของรัฐ ในหลายประเทศแพทย์ที่ทำคลินิกส่วนตัวและร้านขายยาจำต้องแข่งขันกับอุปสรรคในด้านกฎหมายและด้านบริหารอันไม่จำเป็น สิ่งเหล่านี้ควรต้องกำจัดให้หมดไป แต่ก็ต้องแก้ไขแนวโน้มที่ผู้ให้บริการมุ่งแต่จะแสวงหาผลประโยชน์ด้วยการจ่ายยาและส่งตรวจด้วยวิธีการต่าง ๆ เกินความจำเป็นด้วยวิธีการหนึ่งที่น่าgrave; ทำคือสนับสนุนการประกันในรูปของการจ่ายล่วงหน้า (pre-paid coverage) แทนรูปของการจ่ายต่อบริการ (fee-for-service)

รัฐบาลควรจัดงบประมาณอุดหนุนผู้ให้บริการภาคเอกชนซึ่งจัดบริการทางคลินิกที่จำเป็นสำหรับคนจน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้เริ่มเกิดขึ้นแล้ว และควรจะดำเนินการให้มากยิ่งขึ้นต่อไป ในหลายประเทศของ

ทวีปอเมริกา เช่น ประเทศไทย ญี่ปุ่น จีน และ แชนไบ รัฐบาลให้เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการโรงพยาบาลและคลินิกต่างๆ ขององค์กรทางศาสนาในชั้นบนทั่วไป การฝึกอบรมบุคลากรด้วยในประเทศบังคลาเทศ เคนยา ไทย และอื่นๆ รัฐบาล (โดยความช่วยเหลือจากองค์กรผู้บุกรุก) กำลังสนับสนุนการทำงานของผดุงครรภ์แผนโบราณเพื่อการคลอดที่ปลอดภัยรวมทั้งการควบคุมโรคติดต่อต่างๆ โดยหมอนพื้นบ้าน ได้แก่ โรมามาเลเรีย โรคท้องร่วง และโรคเอดส์ เป็นต้น

ในการบริการสุขภาพภาคเอกชน รัฐบาลจะต้องสร้างกฎระเบียบขึ้นมาสำหรับการนี้ ในประเทศส่วนใหญ่ รัฐบาลมีบทบาทสำคัญที่จะสร้างคุณภาพในการรักษาพยาบาลภาคเอกชนโดยให้การสนับสนุนคุณภาพของโรงพยาบาลและห้องปฏิบัติการต่างๆ การให้ใบอนุญาตจัดตั้งโรงพยาบาลและใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของแพทย์ออกกฎระเบียบเกี่ยวกับเรื่องยาและ

เงินปฏิบัติต่างๆ ในประเทศที่รัฐบาลมีความอ่อนแอกันเรื่องกฎระเบียบเหล่านี้อาจต้องหาทางให้มีการรักษากฎระเบียบกันเองระหว่างผู้ให้บริการภาคเอกชนในประเทศบร้าซิลกำลังมีการทดลองในเรื่องของการควบคุมกันเองระหว่างสมาคมโรงพยาบาลของห้องฉีน

การควบคุมกำกับการประกันสุขภาพโดยรัฐบาล ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกันในบางประเทศประชาชนส่วนหนึ่งจะถูกปฏิเสธการรับประกันภายใต้โครงการประกันโดยสมัครใจของภาคเอกชน เนื่องจากความล้าหลังของการคัดเลือก ในสหราชอาณาจักร ประชานาณหลายล้านคนที่มีความเสี่ยงทางสุขภาพสูง (เจ็บต้องการการประกันสุขภาพสูงด้วย) ไม่ได้รับความคุ้มครองจากการประกันสุขภาพที่เข้าจะสามารถจ่ายเบี้ยประกันได้ รูปแบบการประกันบางประเภทมีส่วนทำให้ราคาก่อนรับบริการทางสุขภาพสูงขึ้น ตัวอย่างคือระบบการประกันบุคคลที่สามและระบบที่จ่ายเงินให้

โรงพยาบาลและแพทย์ตามรายการที่ให้บริการ ในประเทศเกาหลี (ซึ่งใช้การประกันสังคมแบบทั่วๆ ไป) และในสหราชอาณาจักร ภาคเอกชนเป็นส่วนใหญ่ ค่าใช้จ่ายในด้านสุขภาพเพิ่มขึ้นสูงกว่าสัดส่วนการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และค่าใช้จ่ายนี้สูงขึ้นเรื่อยๆ ระหว่างปี พ.ศ.2523 (1980) ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของเกาหลีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.7 เป็นร้อยละ 7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เกิดจากการขยายการประกันบุคคลที่สามรวมกับการประกันชนิดที่จ่ายเงิน

ตามค่าบริการ (fee-for-service)

เพื่อจัดปัญหาความล้าเอียงในการเลือกผู้เอาประกัน และเพื่อขยายความครอบคลุมการประกันสุขภาพ รัฐบาลสามารถบังคับให้ผู้รับประกันรับรวมความเสี่ยงต่อจำนวนประชากรจำนวนมาก เพื่อเป็นการควบคุมค่าใช้จ่าย รัฐบาลมีทางเลือกหลายทางที่จะจำกัดการจ่ายเงินให้แก่ผู้ให้บริการทางสุขภาพทางหนึ่งคือสนับสนุนให้มีการจ่าย

ล่วงหน้าด้วยจำนวนคงที่สำหรับแต่ละคนดังที่ได้ปฏิบัติกันอยู่ใน health maintenance organizations ของภาคเอกชน และในระบบของประเทศอังกฤษ อีกวิธีหนึ่งคือให้ผู้รับประกันรวมกันเพื่อทำข้อตกลงค่าบริการสำหรับแพทย์และโรงพยาบาล วิธีนี้ใช้ในระบบประกันสังคมของประเทศญี่ปุ่นและระบบประกันทางการแพทย์ภาคเอกชนของประเทศเชมบ์ฟเวอร์ อีกทางหนึ่งคือผู้รับประกันอาจต้องอัตราราค่าใช้จ่ายสำหรับการตรวจต่างๆ ดังเงื่อนที่ปฏิบัติกันอยู่ในประเทศบร้าซิล อีกวิธีการหนึ่งคือให้มี “managed competition” ซึ่งเป็นวิธีที่ได้การรับการทดสอบในวงจำกัดในประเทศสหราชอาณาจักร รูปแบบนี้มีเป้าประสงค์ 3 อย่างคือ เพื่อให้การใช้จ่าย ทางสุขภาพที่มีค่าต้นทุน-ประสิทธิผลสูง มีความครอบคลุมกว้างขวาง และมีการจำกัดค่าใช้จ่าย รูปแบบการประกันนี้มีกฎระเบียบที่ค่อนข้างรัดกุม ตั้งขึ้นโดยบริษัทด้วย ซึ่งแบ่งขันกันเพื่อให้บริการ

ทางสุขภาพ โดยมีค่าใช้จ่ายประจำปีที่คงที่แน่นอน วิธีการต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้อาจนำไปได้ผล แต่ก็มีข้อจำกัด และข้อด้อยต่าง ๆ ในแต่ละรูปแบบ ซึ่งไม่มีคำตอบที่ง่ายและสำเร็จรูปสำหรับเรื่องนี้ให้กับผู้กำหนดนโยบายทางสุขภาพ

แนวทางปฏิบัติ

การยอมรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหลักจากรายงานฉบับนี้เพื่อนำไปใช้โดยรัฐบาลของประเทศที่กำลังพัฒนาจะสามารถทำให้สถานภาพทางสุขภาพของประชาชนดีขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพและจำนวนความคุ้มครอง ใช้จ่ายด้านสุขภาพได้ด้วย การดำเนินการตามข้อเสนอเหล่านี้จะช่วยให้เกิดความหลากหลายและช่วยประทัยด้วยหลากหลายพื้นที่และคน หรือ ภูมิภาค ที่จำเป็นไปใช้ การเน้นกลวิธีหลักที่ทำให้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในรูปที่สามารถลดความยากจน และการเพิ่มการลงทุน เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กทุกคนจะเกิดผลดีอย่างมหาศาลในการป้องกันไม่ให้เกิดการตายก่อนวัยอันสมควร และในการลดความพิการ การลดลงประมาณบริการดีภูมิ ลดการฝึกอบรมผู้ช่วยเฉพาะทาง และลดการดูแลรักษาที่มีค่าต้นทุน-ประสิทธิผลต่ำ จะช่วยเพิ่มความได้ประโยชน์จากการใช้จ่ายในทางสุขภาพ การสนับสนุนให้มีการแบ่งขั้นการให้บริการสุขภาพและการดูแลกำกับในเรื่องการประกันสุขภาพ และระบบการจ่ายเงินให้แก่ผู้ให้บริการที่ทำให้เกิดผลดีเข่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายที่ได้ประกาศไว้ในการประชุมที่เมืองอัลมาอต้า เมื่อปี พ.ศ.2521 (1978) ที่ว่า “เพื่อให้ประชาชนทุกคนในโลกนี้สามารถเข้าถึงระบบสุขภาพที่จะทำให้เข้าหล่านี้มีชีวิตที่มีคุณค่าทั้งทางสังคม

และเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2543” แรงขับเคลื่อนอันต่อเนื่องเพื่อไปให้ถึงจุดหมายนี้ได้เกิดขึ้นโดยการประชุมสุดยอดแห่งโลกเพื่อการพัฒนาเด็ก เมื่อปี พ.ศ.2533 (1990) มีประเทศเกือบ 150 ประเทศ ได้ร่วมลงนามในสัญญาที่เกิดจากการประชุมดังกล่าวเพื่อการไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาสุขภาพของเด็ก และสตรีให้ดีขึ้น เป้าหมายต่าง ๆ เหล่านี้รวมไปถึงการลดอัตราตายของเด็กลง 1 ใน 3 (หรือลดลงเหลือ 70 ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 ราย) ภายในทศวรรษของปี 1990 การลดอัตราตายของมาตรฐานครึ่งหนึ่ง

การกวาดล้างโรคโบลิโอด้วย และการลดอัตราป่วยและอัตราตายจากโรคอื่น ๆ ออกหลายโรค นอกเหนือจากนี้ประเทศต่าง ๆ ยังได้ให้ข้อสัญญาในการที่จะพัฒนาการศึกษา การโภชนาการ การจัดหน้าที่ สะอาด และการพัฒนาการสุขภาพด้วย

ความสอดคล้องของข้อเสนอแนะหลักในรายงานฉบับนี้สำหรับแต่ละประเทศย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในแต่ละประเทศ ในประเทศไทย

ที่มีระดับรายได้ต่ำ สิ่งที่ควรเน้นคือการให้การศึกษาพื้นฐานแก่เด็กทุกคน การทำให้โครงการด้านสาธารณสุขเข้มแข็งขึ้น และสนับสนุนให้มีการเพิ่มงบประมาณเพื่อการจัดบริการทางคลินิกที่จำเป็น ในประเทศไทย ระดับรายได้ปานกลาง นโยบายห้ามดันเหล่านี้ยังคงเป็นหลักสำคัญ แต่ต้องมีการลดงบประมาณเพื่ออุดหนุนการประกันสุขภาพและการจัดบริการรักษาพยาบาลสำคัญแต่ให้น้อยลงด้วย

โดยเห็น ๆ แล้วการรับข้อเสนอแนะหลักของรายงานนี้มาใช้ดูจะเป็นเรื่องง่าย การเข้าถึงประชากรส่วนใหญ่ที่อยู่ในประเทศไทยกำลังพัฒนาทั้งหลายด้วยกิจกรรมทางด้านสาธารณสุขและการบริการทางคลินิกที่จำเป็นจะทำได้ก็ต่อเมื่อมีการปรับเปลี่ยนทิศทางการใช้งบประมาณของรัฐในเรื่องสุขภาพอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการรักษาพยาบาลที่มีประโยชน์อย

ลงคร่ากับนักคิดชื่อหนึ่ง แต่ในความเป็นจริงการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องยากลำบากเนื่องจากกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายจะต้องเกิดความสูญเสีย เช่น จำกัดผู้ให้บริการทางการแพทย์จากผู้ได้รับประโยชน์จากค่าดูแลเช่นจากภาครัฐ และบริษัทยาต่างๆ การเปลี่ยนแปลงหลายอย่างอาจต้องใช้เวลาเป็นปี ๆ สำหรับการดำเนินการ เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้หมายถึงการปรับทิศทางการให้ทรัพยากรของรัฐอย่างนานาใหญ่ และจำต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถสามารถของสถานบันที่เกิดขึ้นใหม่ด้วย

ในสองสามปีที่ผ่านมาประเทศไทยที่กำลังพัฒนาหลายประเทศได้มีการปฏิรูปภาคสาธารณสุขอย่างได้ผล เมื่อมีเจตนา remodel ทางการเมืองอย่างเพียงพอ และเมื่อการเปลี่ยนแปลงในระบบสาธารณสุขเพิ่มก้าวขึ้นและเมื่อมีการนำการเปลี่ยนแปลงไปใช้โดยนักวางแผนและนักบริหารที่มีความสามารถสูงพอ ประเทศไทยขึ้นบัญชีให้ใช้แนวทางการลงทุนแบบใหม่ในโรงพยาบาลกลางต่าง ๆ มาเป็นเวลานับสิบปีแล้วและได้มุ่งหน้าที่จะปรับปรุงสถานีอนามัยและสถานบริการ สาธารณสุขระดับอ่ำเภอให้ดีขึ้น ประเทศไทยในเดือนธันวาคมได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างของรัฐขนาดใหญ่ 11 แห่ง ให้เป็นสถาบันที่เป็นกึ่งเอกเทศโดยมีค่าตอบแทนอย่างงามสำหรับการพัฒนาที่ดีขึ้น ในระหว่างทศวรรษปี 1980 ประเทศไทยได้โฉนดความรับผิดชอบของระบบการดูแลรักษาเบื้องต้นไปให้องค์กรท้องถิ่นและให้มีการแบ่งขันในการจัดบริการสาธารณสุขระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และการแบ่งขันในระบบการประกันสุขภาพ ประเทศไทยทดสอบวิธีการและประเทศเก่าหลีกสามารถดำเนินการประกันสังคมโดยมีความครอบคลุมด้านสุขภาพได้อย่างกว้างขวาง

สังคมนานาชาติอาจให้การสนับสนุนการปฏิรูปนโยบายด้านสุขภาพได้เป็นอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2533 (1990) องค์การให้การช่วยเหลือต่าง ๆ ได้บริจาคเงิน

ถึง 4,800 ล้านเหรียญสหรัฐสำหรับการช่วยเหลือในเรื่องสุขภาพ หรือประมาณร้อยละ 2.5 ของการใช้จ่ายในภาคสุขภาพในประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายรวมกัน ในช่วงทศวรรษปี 1980 การช่วยเหลือทางด้านสุขภาพจากนานาชาติได้ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 6 ทั้ง ๆ ที่ได้มีการเรียกร้องอย่างก้าวหน้าเพื่อให้มีการลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งรวมถึงเรื่องสุขภาพด้วย ดังนั้นก้าวแรกขององค์การให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ จำเป็นต้องเพิ่มความช่วยเหลือ

ขึ้นมาถึงระดับเดิม ระยะถัดไปการเพิ่มความช่วยเหลืออาจทำได้ไม่ยากหากเน้นความสำคัญของสุขภาพโดยการลดความยากจนและลดช่องว่างระหว่างการใช้จ่ายบ้านบ้านและ การใช้จ่ายที่สมควรจะใช้สำหรับกิจกรรมทางสาธารณสุข และการบริการทางคลินิกที่จำเป็น

การช่วยเหลือจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นอีกประมาณ 2,000 ล้านเหรียญต่อปี ประมาณ 1 ใน 4 หรือ 500 ล้านเหรียญสหรัฐ จะเป็น

ค่าใช้จ่ายเพื่อการป้องกันการระบาดของโรคเอดส์ให้คงที่ และประมาณ 1 ใน 6 เป็นเงินที่ต้องการสำหรับการจัดกิจกรรมสาธารณสุขและการจัดบริการทางคลินิกที่จำเป็น สำหรับประเทศไทยมีรายได้ต่ำ (1,500 ล้านเหรียญ จากที่ต้องการทั้งหมด 10,000 ล้านเหรียญ)

ความช่วยเหลือที่เพิ่มมากขึ้นจากนานาประเทศสำหรับการวิจัยทางสาธารณสุขซึ่งมุ่งหมายทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทยที่กำลังพัฒนา เช่น การค้นหายานิดใหม่สำหรับรักษาโรคมาเลเรียและวัคซีนนิดใหม่หรือวัคซีนที่ดีกว่าเดิม จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงและสร้างขั้นบนพื้นฐานของความได้เปรียบในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ของประเทศไทยให้การช่วยเหลืองานวิจัยทางสาธารณสุขอาจเกิดประโยชน์ในหลายประเทศ การสนับสนุนจากประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือจึงเป็นภาระทำที่สมเหตุผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนซึ่งผ่านกลไก

ความร่วมมือนานาชาติ เช่น โครงการ Special Programme for Research and Training in Tropical Diseases เป็นต้น

ประเทศไทยให้ความช่วยเหลือและรับNALX ของประเทศไทยที่กำลังพัฒนาสามารถที่จะดำเนินการเพื่อทำให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขบังเกิดผลดียิ่งขึ้นได้ เนื่องนี้มีความสำคัญเป็นพิเศษในทวีปอฟริกาซึ่งมีรายได้ต่ำ ความช่วยเหลือในประเทศไทยมีสูงถึงเป็นร้อยละ 20 ของค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพทั้งหมดและบางประเทศ สูงเป็นครึ่งหนึ่ง เช่น ประเทศไทย คาด กิน-บีช ในชั้นบีก และทานชาเนีย เป็นต้น แม้ในประเทศไทยที่ กำลังพัฒนาในภูมิภาคอื่นซึ่งได้รับความช่วยเหลือ จากต่างประเทศเพียงร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายด้าน สุขภาพหรือน้อยกว่า การดำเนินการให้ตรงต่อกรุ่น เป้าหมายและการบริหารจัดการที่ดี สำหรับความช่วยเหลือเหล่านี้จะสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางนโยบายได้ทั้งสิ้น

การปรับเปลี่ยนทิศทางเงินช่วยเหลือต่าง ประเทศจากการให้แก่โรงพยาบาลและการฝึกอบรม ผู้ชี้นำทางและพัฒนาไปเป็นโครงการด้านสาธารณสุข และการจัดบริการทางคลินิกที่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการควบคุมวัณโรค โครงการส่งเสริมภูมิ คุ้มกันโรคขั้นพื้นฐาน การป้องกันโรคเอดส์ และการลดการบริโภคยาสูบจะช่วยให้เกิดการปฏิรูปนโยบาย นี้ขึ้นมาได้ นอกจากนี้แล้วการสนับสนุนการเพิ่มขีด ความสามารถ (capacity-building) ก็มีความสำคัญ ประเทศไทยต่างๆ ที่มีความตั้งใจที่จะดำเนินการให้มี การเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญในเรื่องนโยบายสาธารณสุขควรจะเป็นประเทศไทยที่ได้รับความช่วยเหลือเพิ่มขึ้น

รวมทั้งความช่วยเหลือในการเงินส่วนรับค่าใช้จ่าย ที่ต้องเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนี้จำนวนผู้ช่วยเหลือ ที่เพิ่มมากขึ้น(หนึ่งในจำนวนนั้นคือธนาคารโลก) กำลัง สนับสนุนการปฏิรูปนิดนี้ การประสานงานระหว่าง ประเทศไทยกำลังพัฒนา กับประเทศไทยช่วยเหลือเป็นอย่างดีจะช่วยให้เกิดผลกระทบในทางบวกจากความช่วยเหลือทางสุขภาพดังที่ได้เกิดขึ้นแล้วจากประสบการณ์ของประเทศไทยบังคลาเทศ เชเนกัล และชิมบabwe

ประเทศไทยกำลังพัฒนาที่ยอมรับนโยบายสำหรับ การสาธารณสุขที่เหมาะสมย่อมจะได้รับผลดีเป็นอย่างมาก ในประมาณปีถัดไปนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเนื่องจากมีประเทศไทยต่างๆ ได้ยกระดับ การศึกษาและความรู้ให้ดีขึ้นเป็นผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองและมีการตรวจสอบจากสาธารณชน กัน นอกจากนี้ความเข้าใจทางด้านชีวิทยาของมนุษย์ การสาธารณสุข และระบบบริการสาธารณสุข ได้เพิ่มขึ้น ดังนั้น หากเลือกนโยบายได้อย่างดีและ ถูกต้องผลที่เกิดขึ้นก็จะมีสูง ความสำเร็จจากอดีตมา จนถึงปัจจุบันในการลดโรคติดต่อในประเทศไทยที่กำลัง พัฒนา ก็จะคงอยู่ได้และอาจลดลงได้เร็วขึ้น การระบาด ของโรคเอดส์ ก็จะสามารถทำให้ข้างลงหรือเกิดปฏิภาค กลับได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่เกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อ ของประเทศไทยสูงอยู่ก็อาจจะสามารถจัดการได้โดย ค่าใช้จ่ายทางสุขภาพที่ไม่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากนัก ในที่สุดผลลัพธ์คือประเทศไทยจะมีชีวิตยืนยาวขึ้น มี สุขภาพที่ดีขึ้นและสามารถสร้างผลผลิตมากขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยมีภาระมากกว่าหนึ่งพันล้านคน ซึ่งกำลังอยู่ในสภาพยากจนในทุกวันนี้

